

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Psicología do Traballo	Código	660G01004	
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicología			
Coordinación	López-Cortón Facal, Ana María	Correo electrónico	ana.lopez-corton@udc.es	
Profesorado	López-Cortón Facal, Ana María	Correo electrónico	ana.lopez-corton@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo é que o alumnado se familiarice cos conceptos básicos de Psicología e a súa aplicación no traballo. Desta maneira se poderán coñecer os aspectos psicosociais necesarios a desenvolver en contextos grupais e organizacionais, intervindo a nivel laboral e social.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Saúde laboral e prevención de riscos laborais.
A4	Dirección e xestión de recursos humanos.
A7	Auditoría Sociolaboral.
A8	Psicología do Traballo e Técnicas de negociación.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A14	Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.
A15	Dirixir grupos de persoas.
A16	Asesorar e/ou xestionar en materia de emprego e contratación laboral.
A20	Realizar funcións de representación e negociación en diferentes ámbitos das relacións laborais.
A21	Realizar análises e diagnósticos, prestar apoio e tomar decisións en materia de estrutura organizativa, organización do traballo, estudo de métodos e estudo de tempos de traballo.
A23	Participar na elaboración e deseño de estratexias organizativas, desenvolvendo a estratexia de recursos humanos da organización.
A24	Aplicar técnicas e tomar decisións en materia de xestión de recursos humanos (política retributiva, de selección...).
A27	Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados.
A28	Elaborar, desenvolver e avaliar planes de formación ocupacional e continua no ámbito regulado e non regulado.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A32	Comprender a relación entre procesos sociais e a dinámica das relacións laborais.
A33	Comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais no ámbito nacional e internacional.
A34	Interrelacionar as distintas disciplinas que configuran as relacións laborais.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información.
B5	Toma de decisións.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Habilidades nas relacións interpersoais.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
B10	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade.
B12	Motivación para a calidade.

B13	Adaptación a novas situacións.
B14	Aprendizaxe autónomo.
B15	Creatividade.
B16	Liderado.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
	A8		
Psicología del Trabajo y Técnicas de negociación.	A8		
Aplicar los conocimientos a la práctica.	A31		
Capacidad de análisis y síntesis.		B2	
Capacidad de organización y planificación.		B3	
Capacidad de gestión de la información.		B4	
Toma de decisiones.		B5	
Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.		B6	
Razonamiento crítico.		B8	
		B9	
Trabajo en equipos.			
Reconocimiento a la diversidad y la multiculturalidad.		B10	
		B12	
Motivación para la calidad.			
Adaptación a nuevas situaciones.		B13	
Creatividad.		B15	
Liderazgo.		B16	
Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.			C4
Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.			C7
Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.			C8
Saúde laboral e prevención de riscos laborais.	A3		
Dirección e xestión de recursos humanos	A4		
Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas	A13		
Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.	A14		

Dirixir grupos de persoas.	A15		
Asesorar e/ou xestionar en materia de emprego e contratación laboral.	A16		
Realizar funcións de representación e negociación en diferentes ámbitos das relacións laborais.	A20		
Realizar análises e diagnósticos, prestar apoio e tomar decisións en materia de estrutura organizativa, organización do traballo, estudo de métodos e estudo de tempos de traballo.	A21		
Participar na elaboración e deseño de estratexias organizativas, desenvolvendo a estratexia de recursos humanos da organización	A23		
Aplicar técnicas e tomar decisións en materia de xestión de recursos humanos (política retributiva, de selección...).	A24		
Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados	A27		
Elaborar, desenvolver e avaliar planes de formación ocupacional e continua no ámbito regulado e non regulado	A28		
Comprender a relación entre procesos sociais e a dinámica das relacións laborais.	A32		
Comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais no ámbito nacional e internacional	A33		
Interrelacionar as distintas disciplinas que configuran as relacións laborais.	A34		
Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.	A35		
Habilidades nas relacións interpersoais.	A7	B7	
Aprendizaxe autónomo		B14	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma			C1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida			C3
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6

Contidos	
Temas	Subtemas
I. INTRODUCCIÓN Á PSICOLOXÍA DO TRABALLO.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Psicoloxía: concepto, estudo, desenrolo histórico 2. Procesos psicolóxicos básicos 3. O traballo como fenómeno Psicosocial 4. Introducción á Psicoloxía do Traballo. 5. Métodos e técnicas de investigación en Psicoloxía do Traballo.
II. RECLUTAMIENTO E SELECCIÓN DE PERSONAL.	<ol style="list-style-type: none"> 1. O proceso de contratación. 2. Al análise de postos de traballo. 3. O reclutamiento de candidatos. 4. A selección de personal 5. A incorporación á empresa
III. FORMACIÓN E PROMOCIÓN NA EMPRESA	<ol style="list-style-type: none"> 1. A formación no ámbito da empresa. 2. A avaliación das necesidades formativas. 3. O plan de formación 4. Deseño e avaliación de programas formativos.
IV. COMUNICACIÓN NAS ORGANIZACIÓNS	<ol style="list-style-type: none"> 1. O proceso de comunicación. 2. Os estilos de comunicación interpersonal. 3. A comunicación non verbal. 4. A comunicación interna.
V. MOTIVACIÓN, SATISFACCIÓN E CONDICIÓNS DE TRABALLO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorías da Motivación laboral. 2. Satisfacción laboral. 3. Calidade de vida laboral. 4. Ausencia de emprego: desemprego e xubilación 5. Nocións básicas de ergonomía

VI RIESGOS PSICOSOCIALES NAS RELACIÓNS LABORAIS	<ol style="list-style-type: none"> 1. O estrés laboral 2. O síndrome de burnout 3. O mobbing. 4. Riesgos Psicosociales emerxentes
---	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A3 A4 A8 A16 A20 A21 A23 A24 A27 A28 A33 A34 A35 B6 B10 B12 B13 B16 C4 C7 C8	34	68	102
Traballos tutelados	A8 A14 A15 B4 B9 B10 C3 C4 C6 C7 C8	1	8	9
Investigación (Proxecto de investigación)	A32 B3 B5 B6 B10 B13 B14 B15 C3 C4	1	5	6
Recensión bilbiográfica	B2 B12 C4 C1	1	5	6
Presentación oral	A13 B2 B7 B12 C1 C4	1	2	3
Proba mixta	A7 A21 A23 A24 A28 A31 A33 B2 B8 C1 C6	2	20	22
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Investigación (Proxecto de investigación)	Proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado.
Recensión bilbiográfica	A recensión bibliográfica supón un proceso de lectura crítica dun libro, dun artigo, dunha tese ou dunha comunicación a un congreso. Como tal proceso comprende a lectura da obra, a análise do seu contido e unha crítica e valoración da mesma en relación á literatura existente sobre o tema. Unha recensión non supón un resumo da obra, nin unha mera análise do contido, pois o que lle outorga sentido e dimensión académica científica é a crítica que merece a xuízo do autor da recensión, en relación a outras obras coñecidas do mesmo ámbito ou en relación a súa propia experiencia.

Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto a preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	O profesor prestará unha atención personalizada para resolver as dúbidas que lle xurdan ao alumno nas horas de tutoría establecidas.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A3 A4 A8 A16 A20 A21 A23 A24 A27 A28 A33 A34 A35 B6 B10 B12 B13 B16 C4 C7 C8	Exposición oral por parte do profesor, complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Valoración obxetiva da asistencia e participación activa dos alumnos nas sesións presenciais	10
Traballos tutelados	A8 A14 A15 B4 B9 B10 C3 C4 C6 C7 C8	Realización de traballos prácticos relacionado con a materia	10
Investigación (Proxecto de investigación)	A32 B3 B5 B6 B10 B13 B14 B15 C3 C4	Os /as Alumnos/as realizarán una investigación sobre un tema propósito en relación coa materia	10
Proba mixta	A7 A21 A23 A24 A28 A31 A33 B2 B8 C1 C6	Proba que integra preguntas de ensaio e/o preguntas tipo test. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas e de desenvolvemento.	60
Presentación oral	A13 B2 B7 B12 C1 C4	Presentación da investigación realizada, así como de prácticas ao longo do cuatrimestre	10

Observacións avaliación

<p>Oportunidade de XUÑO</p> <p>A nota final será a suma de todas as metodoloxías arriba indicadas. Será necesario ter aprobada a proba mixta para superar a asignatura</p> <p>Oportunidade de XULLO</p> <p>Aquelas persoas que non aprobasen ou non se presentasen na convocatoria de xuño poderán gardar a nota das outras metodoloxías para a oportunidade de xullo, sempre e cando teñan de nota, al menos, un 3 sobre 6, debendo realizar unha proba mixta para superar esta convocatoria.</p> <p>Aquelas persoas que non se presentasen ás metodoloxías: estudo de casos, sesión maxistral, traballos tutelados e presentación oral; ou teñan unha nota inferior a 3 nas mesmas, deberán realizar unha única proba que computará o 100% da nota, podendo consistir dita proba en preguntas tipo test, preguntas curtas e/o casos prácticos.</p> <p>No Asistencia a clase/dispensa</p> <p>Aquelas persoas que por causas debidamente xustificadas, non poidan asistir a clase, deberán poñerse en contacto coa profesora. Unha vez analizada a situación, o/a alumno/a decidirá o principio do cuatrimestre si desexa facer avaliación continua (suma de todas as metodoloxías), en tal caso, deberá entregar cada traballo nas datas sinaladas; ou acollerse a realización dunha única proba mixta que computará o 100% da nota e que se realizará nas datas aprobadas para a realización de exames pola xunta de centro</p>

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>- Alcover de la Hera, C. M^a; Martínez Íñigo, D.; Rodríguez Mazo, F. y Domínguez Bilbao (2004). Introducción a la Psicología del Trabajo. Madrid. McGrawHil</p> <p>- Muchinsky, P.M (2007). Psicología aplicada al Trabajo. Madrid. Thomson.</p> <p>Bibliografía complementaria Bonache, J. y Cabrera, A. (2006) Dirección de personas. Evidencias y perspectivas para el siglo XXI. , Madrid. Prentice Hall. De la Fuente Anuncibay, R. y de Diego Vallejo, R.(2008). Estrategias de liderazgo y desarrollo de personas en las organizaciones. , Madrid. Pirámide. Gil Rodríguez, F. y Alcover de la Hera, C. M^a (2005) Introducción a la Psicología de las Organizaciones. , Madrid. Alianza editorial. Guillén Gestoso, C. y Guil Bozal, R. (2000) Psicología del Trabajo para Relaciones Laborales. , Madrid. McGrawHill. Landy, F. J. y Conte, J. M. (2005). Psicología Industrial. Introducción a la Psicología industrial y organizacional. , México. McGrawHill. Leal Millán, A. (1999). El factor humano en las Relaciones Laborales. Manual de Dirección y Gestión. , Madrid. Pirámide. Morán Astorga, C. (2005). La Psicología del Trabajo: nociones introductorias. , Málaga. Aljibe. Muchinsky, P.M. (2007). Psicología Aplicada al Trabajo. , Madrid. Thomson. Newstrom, J. W. (2007) Comportamiento humano en el trabajo. , México. McGrawHill. Palací, F. J. (2005). Psicología de las Organizaciones. , Madrid. Pearson Prentice Hall. Peiró, J.M. (1992) Psicología de la Organización. , Madrid. UNED. Peiró, J.M. y Prieto, F. (1996) Tratado de Psicología del Trabajo. , Madrid. Síntesis. Peña Baztán, M. (1993) La Psicología y la Empresa. , Barcelona. Hispano Europea. Rodríguez Fernández, A. (1998). Introducción a la Psicología del Trabajo y las Organizaciones. , Madrid. Pirámide. Romay Martínez, J. (2007). Perspectivas y retrospectivas de la Psicología Social en los albores del siglo XXI. Madrid: Biblioteca Nueva. Trechera, J. L. (2000). Introducción a la Psicología del Trabajo. , Bilbao. Desclée de Brower. Weinert, A. B. (1985). Manual de Psicología de la Organización: la conducta humana en las organizaciones. , Barcelona. Herder.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para cada tema se recomendará la bibliografía correspondiente

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías